1910 ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ 1890 ՀՈԿՏ. 18 ԲԷՆՋԷՆՊԻՀ ՆԻՒՍԹԻՍԻ 20 ԲԱՐԱ ԱԼԱՖ. 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ՝՝ ՐԷՊԻԼԻՎ ԷՎՎԷԼ ՝՝ ՝՝ 1910

ԱՐԱՐԱՏ

Սէնէլիսի բէշին 120
Ամբը այլոց 60
Սէնէլիք բօսթա խնդրէսի 30
Ընդհար բօսթաքը 80

Տէրտ խոսք. ճէք իլանաթ լէյին այրը-
նա բազարլըգ օլունուր։
Ղարէթատա մուրթէալիգ խուսուսաթ
նէն ՅՈՒԼԱՆԱՆ միւրաճաաթ օլունա

Իտարէիանէմիզ Պէ.յողլունտա ճատատէյի քէպիրտէ Թագ.սիմ ճիմարբնտա Նօ. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպէլլօ ճէնապլէրի, մէէզունէն Ֆըրանսաեա ազիմէթ իտէճէկի ճիհէթլէ, պու սապահ Սագըզ-աղաճընտա վագը Կաթողիկոսարանա ազիմէթլէ, Կաթողիկոս բաթրիգ բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ վիզիթա վիրտիքլէրի իշիտիլմիշ տիր։

—

Էրմէնի բաթրիգխանէսի մէճլիսի ումումի բուհանիսի՝ չարշէնպիհ կիւնու բաթրիգխանէտէ պիլ իճթիմա, իմթիեազաթ մէսէլէսինէ տայիր ճանիպը Զապը Ալիտէն վիրուտ իթտիկինի վէ միւնտերիճաթընը եազտըղընմըզ թէզքիրէի ալիեէ գրաաթ իտիլմիշ, վէ պունուն ճէվապընը հազրլաեըպ մէճլիսէ թագտիմ իթմէք իւզրէ, մէվճուտ ազա միեանընտա պիր գոմիսիօն թէշքիլ իտիլմիշ տիր։

—

Բաթրիգ վէքիլի Ներսէս Ծ. վարդապետ Արսլանեան տախի մէճլիսի մէզքիւրտէ հազրը պուլունմուշտուր։

—

Էրմէնի միլլէթ մէճլիսի ումումիսինէն եարընքի ճումաա կիւնիւ Գալաթատա տայիրէի մախսուսէտէ ագտը իճթիմա իտէճէկի, վէ Բուհանի վէ ճիսմանի մէճլիսլէրինէ իսթիֆալարը մէսէլէսինէ մէվզուի պահս վէ միւտաքէրէ օլաճաղը մուգարրէր տիր։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

Մարէշալ գօնթ Մօլթքէնին 90ընը սէնէի թէվէլլիւտի միւնասիպէթիլէ, պիւթիւն Պէրլին սօղագլարը պայրագլար իլէ թէզեին իտիլմիշ, վէ զազէթալար՝ եէվմի մախսուսը մէզքիւր միւնասիպէթիլէ մէգալէյեր նէյը իթմիշլէր տիր։ Ղազէթա միւվէզզիլլերի եէվմի մէզքիւրտէ ըէսիմի միտալեալար տախի սաթմագտա պուլունմուշլար տըր։

Էքսէր էվլերին բէնշիբէլլերինտէ մարէշալ Մօլթքէնին ըէսիմլերի վէ ալչըտան մամուլ հէյքէլլերի թէշհիր օլունմուշ, վէ մէքթէպլեր՝ տէրսլերինի թաթիլ իտէրէք, թալէպէնին քլաֆֆէսի 1870-71 մուհարէպէսինտէն սօնրա ըէքզ իտիլէն Սիթունըզաֆֆեր մէյտանընա կէլմիշլեր տիր։ Մարէշալ Մօլթքէնին՝ հէնուզ պիր տաիրէսինտէ իգամէթ իթտիկի էրքեանը հարպիեէի ումումիեէ գօնաղը պիր սուրէթի ֆէվգէլատէտէ տօնատըլմըշ, վէ իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ մաեէթինտէ պիլ ճիւմլէ էրքեանը հարպիեէ վէ եավէրանը հազըր պուլունտուղու հալտէ, էրքեանը հարպիեէ տաիրէսինէ կիտէրէք, մարէշալը թէպրիք իթմիշ տիր։ Սալօնուն պիր քէօշէսինտէ պուլունանպիր ֆոթօկրաֆը՝ գիեարէթի իմբէրաթօրի մէնզարէսինին ըէսմինի ալմըշ տըր։

Մարէշալ Մօլթքէնին շէրէֆինէ թէրթիպ օլունան մէշալէ ալաեը՝ Պիզմարգըն 70 ինճի սէնէի թէվէլլիւտի միւնասիպէթիլէ թէրթիպ օլունան ալայլարտան տահա բարլագ օլուպ, պու ալայտա եէտլէրինտէ մէշալէ պուլունան խալգըն միգտարը 25 պին նուֆուսու կէչմիշ տիր։

Մէշալէ ալաեընը էն կիւզել մէնզարէսինի թէշքիլ իտէն իւշ արապա օլուպ, պիրինճի արապատա տէօրթ գատէմէտէ մարէշալ Մօլթքէնին՝ էվվէլա մէքթէպի հարպիեէ թալէպէսի, վէ սանիէն Բրուսիա եիւզ պաշընը, վէ սալիսէն օալթանաթը Սէնիյէ զապիթի, վէ բապիէն մարէշալ իւնիֆօրմասը եանի տէօրթ միւճէսսէմ հէյքէլի գօնուլմուշ տուր։

Իքինճի արապատա սուլհուն պիր հէյքէլի միւճէսսէմի, վէ իւշիւնճիւ արապատա շէօհրէթի թասվիր իտէն պիր գատըն հէյքէլի միւճէսսէմի պուլունուպ, եէտինտէ պուլունան պիր լէվհատա, Մօլթքէնին ֆիթուհաթը ասքէրիեէսինի գայտ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—

Մ. Գրիսբի՝ Թուրին շէհիր էմանէթի թարաֆընտան շէրէֆինէ քէշիտէ օլունաճագ օյան ղիեաֆէթտէ իրատ իտէճէկի նութգտան պաշգա, վաթանը պուլունան Սիչիլիեանընն բայիթախթը օյան Բալերմ շէհրինտէ տախի պիր նութգ իրատ իտէճէք տիր։

Միւշարիլէյհին Նաբօլիտէ իրատ իթտիկի նութգ կիպի, Թուրինտէ իրատ իտէճէկի նութգտա տախի մէվատը խուսուսիեէտէն Թուրտուրարագ, մէսալիհի ումումիեէտէն պահս իտէճէկի ըիվաեէթ օլունուեօրքի, պու հալ՝ Բօմա մէհաֆիլի սիեասիեէսինին նազարը էհէմմիեէթինի ճէլպ իտիեօր։

—

Ամերիգատա, Մագ-Քինլէյ նամզաթը զամանը ըուսում լայիհասը գապուլ օլունմասը իւզէրինէ, էվրօբա թէճարէթ ալէմինին տիւշար օլտուղու հէեէճանընն պէրտէվամ օլտուղու իսապէր վէրիլիեօր։

Ալէքսուսուս Լօնարա թիճարէթ օտասը՝ Ամերիգատաքի սենատի տախիլիեէ հագգընտաքի հիմաեէ ուսուլինին մէմալիքի սայիրէեէ սիլսաեէթինտէն բէք չօղ էնտիշէ իթմէքտէ օլուպ, 1892 տէ թիճարէթ մուահէտէլէրինին միւտտէթի խիթամ պուլմասը միւնասիպէթիլէ, Ինկիլիզ թիւճճարը լա ֆապրիգաճըլարընն թիճարէթ մուահէտէլէրինին թէճտիտի իլին շէրայիթի մաթլուպէեէ տայիր օյան ֆիքիրլէրինի թիճարէթ վէ խարիճիեէ նէզարէթլէրինէ արդ իթմիշ, վէ պունտան պաշգա մէգքիւր օտա՝ Ֆրանսա, Իսբանիա վէ Ալմանիա իլէ սայիր տէվլէթլէրին սերպէսթիի թիճարէթ ուսուլի խիլաֆընտա պիր մէսլէքի շէտիտէ սիւրուք իթմէլէրինտէն գօրդարագ, թիճարէթ մուահէտէլէրինին թէճտիտի միւլապէսէսիլլէ ճէրբէեան իտէճէք օյան միւքեալէմաթտա, գապինէթօնուն միւմքին մէրթէպէ սերպէսթիի թիճարէթ ուսուլինի վիգաեէ իթմէսինի տէ թալէպ իթմիշ տիր։

Ամերիգա՝ եէնի կէօմրիւք թարիֆասընը գապուլ վէ իճրա իտէլի, սերպէսթիի թիճարէթ ուսուլի քէք պիւեիւք պիր թէհլիքէեէ միւշիւպ սայիր տէվլէթլէրին տախի Ամերիգաեա մուգապէլէթէն էմթասի էճնէպիեէ իւզերինէ աղը աղը կէօմրիւք ըէսմլերի վաղ իթմէլերի մամուլ իմիշ։

Էվրօբա տէվլէթլերի, Մագ-Քինլէյ լայիհասը իւզերինէ միւշթէրէքէն թէտապիրի միւթէգապիլէ իճրասընը պիր վաղըթատան պէրու թահթը թէզէքքիւրէ ալմըշլար իսէ տէ, հէնուզ պիր նէթիճէ եօգ տուր։

Նիմ ըէսմի սուրէթտէ պէեան օլունտուղունա կէօրէ, Ալմանիա պաշվէքիլի ժէնէրալ տը Գարբրիվի իլէ Ավսթրիա խարիճիեէ նազարը գօնրգ Գալնօքինին Սիլէզիատաքի սոն միւլագաթլարընտա, պիր հարէքէթի միւշթէրէք իւզերինէ մուվաֆֆագաթ իթմէլերի, վէ ժէնէրալ Գարբրիվի իլէ Մ. Գրիսբինին միւլագաթընտա պու պապատ տախի միւզաքէրէ իճրա օլունաճաղը անլաշըլմըշ տըր։

Ալմանիա տէվլէթի, պու մէսէլէյի նազարը թէտգիգէ ալըպ, մէմալիքի միւճթէմիատան կէթիրտիքլէրի էմթասանընն նէտէն իպարէթ պուլսունտուղունու, վէ էմթասի մէզքիւրէնին պիլա զարար հանկը մէմալիքտէ թէտարիքի գապէլ օլաճաղընը՝ Համպուրկ վէ Պրէմ վէ սայիր մահէլլէրտէ պուլունան Ալմանիա թիճճարընտան սօնմուշ տուր։

Մէմալիքի միւճթէմիա ալէյհինէ օյան ըուսումաթ իթթիֆագընա Ֆրանսա տէվլէթինին տախի իտխալի թատավվուր օլունտուղու շայի օլմուշ իսէ տէ, պու շայեա հէնուզ քէսպի սըհհէթի իտէմէմիշ տիր։ Իսբանիա իսէ պու պապատ սայիր էվրօբա տէվլէթլէրիյլէ ագտը իթթիֆագ իտէրէք, Ամերիգատա սենատի տախիլիեէի հիմաեէ իթմէք էֆքեարընտա պուլունանլար իլէ ուղրաշմաեա հազըր պուլունմագտա իմիշ։

Էլհասըլ Մագ-Քինլէյ լայիհասը Էվրօբա ալէմի թիճարէթիյլէ ֆապրիգաճըլարընը պիւեիւք պիւեիւք զարարլարա ուղրաթմըշ, վէ էվրօբա էմթասընն Ամերիգատա պազարը բէվաճը ատէթա գաբանմըշ օլտուղունտան, հասըլ օյան թէլաշ պիլ ախըրէ թէտապիրի միւշթէրէքէեէ սէպէպ օլաճաղը, վէ պու եիւզտէն սերպէսթիի թիճարէթ ուսուլինին պիր չօղ սէքթէեէ ուղրաեաճաղը զանն օլունմագտա տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

—

Բոմա, 28 հոկտ. - Մուսոլինի ֆըրգանընն պէեանանմէսի Նաբօլիտէ նէշը օլսունուպ, աեանտան Մայեանի վէ մէպուսանտան Թայանի, Նիգօթէրա, Պրանգա վէ զայրիհիմ թարաֆընտան իմզալանմըշ, վէ անտէ նէ խարիճի բօլթիգատան վէ նէ տէ իւշ տէվլէթ իթթիֆագընտան պահս օլունմամըշ տըր։

Բէթրէսպուրկ, 28 հոկտ. Կազէթ տը Սէն-Բէթրէսպուրկուն պէեանընա կէօրէ, Ֆրանսա ըէյիսի ճիւմհուրը Մ. Գարնօ՝ 1891 մայիսինտէ Բէթրէսպուրկ թարիգէյլէ Մօսգուաեա ազիմէթ իտէրէք, օրատա Ֆրանսըզ սերկիի ումումիսինին քիւշատընտա հազրը պուլունտուղտան սօնրա, Վօլգա, Գաֆգասիա վէ Գըրըմ մէմալիքինի զիեարէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր զազէթանընն պէեանընա կէօրէ, հիւքիւմէթ՝ չիմոիքի նէվահիի ասքէրիեէսինին ֆէսխի իլէ Շըմալ, Ղարպ վէ ճէնուպ նամիլարը թահթընտա իւշ պիւյիւք օրտու թէշքիլի մէսէլէսինի եէնիտէն թահթը միւզաքէրէեէ ալմըշ տըր։ Ղազէթալարընն պէեանընա կէօրէ, Պուխարա էմիրի՝ մէքեաթիպի ալիեէտէ Ռուս լիսանընընն թէտրիս ու թահսիլինէ գարար վիրմիշ տիր։

Աթինա, 28 հոկտ. Մ. Թրիգուբի իսթիֆասընը վիրմիշ օլմազլէ, գրալ՝ մէզքիւր իսթիֆաեը գապուլ իլէ, Մ. Տէլիեանիսի եէնի հէյեէթի վիւքէյալը թէշքիլէ մէմուր իյլէմիշ տիր։

Վիէննա, 28 հոկտ. - Բոլիվիչ Գօրէսբօնտէնցին պէեանընա կէօրէ, Ալմանիա պաշ վէքիլի ժէնէրալ Գաբրիվի ուզուն պիր եօլճուլուգ իթմէմէք իչին նոյեմբեր 9 վէ եա 10 տա միւշարիլէյհ իլէ Մ. Գրիսբինին միւլագաթը՝ Նաբօլի եէրինէ Միլանտա վուգու պուլաճագ, վէ ժէնէրալ Գաբրիվի սէրայը գրալիտէ իգամէթ իտիպ, Իթալիա գրալը՝ Մանցատա պաշ վէքիլէ պիր զիեաֆէթ քէչիտէ իտէճէք տիր։

Բարիս, 28 հոկտ. - Հէր ֆըրգաեա մէնսուպ պիր խայլի ճիւմհուրիեէթ թարաֆտարը մէպուսան՝ 1870 սենէսինտէ ժէնէրալ Կարիպալտինին վագը օլան մուավէնէթինէ պիր զիքրի ճէմիլ օլմագ իւզրէ, միւշարիլէյհ ժէնէրալ իչին պիր էսէր ըէքզ ու թէէսսիսի խուսուսունտա պիր տավէթ օղումուշ լար տըր։

Ջանզիպար, 26 հոկտ. - Ինկիլիզ ֆըրգաթիյնի 1000 նէֆէր ասքէրի համիլ օլտուղու հալտէ, Վիթուէնա մուվասըլէթ իթմիշ տիր։ Բիշտարլար՝ եէրլիլէրին իւզէրինէ հիւճումէ պաշլամըշ օլուպ, 3 մէճրուհ վուգու պուլմուշ տուր։

Կրաց, 28 հոկտ. - Սապըդ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէմպէրկ օլան գօնթ Հարթնօնուն մանէթինտէ պուլունանլար, գօնթը՝ Ավսթրիա խըզմէթի մուաղզաֆաի ասքէրիեէսինէ կիրմէսիլէ, պունտան պէօյէ բօլիթիգա ումուրըյլա իշթիղալտէն քիւլիէն ֆարիղ օլտուղունա պիր տէլիլ տահա կէօսթէրմիշ օլտուղունու պէեան իտիեօրլար։

Բարիս, 28 հոկտ. - Մէճլիսի մէպուսան՝ պիւտճէ միւզաքէրէսինէ տէվամ իթմիշ տիր։ Ազատան պիրի՝ գօմիսիօնուն լահիհասընը Մ. Ռուվիեէտէն տահա ազ էյի պուլարագ, միւսքիրաթտան վերկի ալընմասը լազըմ օլմատըղը ճիհէթլէ, պունուն ալէյհինտէ պուլունմուշ տուր։ Կարտ մէպուսը Մ. Ժամէ տախի միւսքիրաթտան ֆազլա վերկի ալընմասը ալէյհինտէ իտարէի լիսան իլէ պօրսա մուամէլաթընտան վէ էմլաք սէնէտաթրնտան վերկի ալընմասընը թավսիեէ իթմիշ տիր։

Վիէննա, 28 հոկտ. - Ղազէթալար՝ գօնթ Հարթնօնընը խրամէթի մուաղզաֆաի ասքէրիեէե տուխուլի՝ պունտան պէօյլէ ումուրը բօլիթիգ էյլէմէն գաթը ալէագա իյլէմիշ օլտուղունա տէլիլ օլտուղունտան, անը թահսին իտիեօրլար։

Բօմա, 28 հոկտ. - Մ. Ճիոլիթիինին՝ Դունէօտա իրատ իտէճէկի նութգատա, Իթալիա ահվալը մալիեէսի իլէ մուվազէնէի մալիեէճէ թէտապիր իսթիհսալինտէն պահս իտէճէկի մերվի տիր։

Վիէննա, 28 հոկտ. - Ավսթրիա իմբէրաթօրու իլէ Իթալիա գրալընընն միւլագաթ իթմէեէճէքլէրի սահիհլէշիեօր։

Բէթրէսպուրկ, 28 հոկտ. - Կէօմբիւք թարիֆալարընընն թէզեիտի հադդընտա թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօն պիրինճի տէֆա իճթիմա իթմիշ տիր։ Գօմիսիօնը մէզքիւրընն՝ Ամերիգա թարաֆընտան գապուլ օլունան հիմնեէ ուսուլի կիպի ուսուլը հիմնեէ թէտապիրի իթթիֆաղընա գարար վիրէճէկի մերվի տիր։

Նիւ-Եօրգ, 28 հոկտ. - Նիգարակուա գանալը գումբանիասը աղասընտան ժէնէրալ Տանիէլ Մաղդօլէյ՝ մէզքիւր գանալըն ինչասընա 1 միլեօն 500 պին տոլար սարֆ օլունաճաղընը, վէ ամէլեաթը ինշալյեէսինին ալթը սէնէտէ խիթամ պուլաճաղընը պէեան իյլէմիշ տիր։ Ամէլեաթը իպթիտայիեէ խիթամ պուլտուղու ճիհէթլէ, եաղընտա հաֆրիեաթա տախի իպթիտար օլունաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՑԵ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ռուսումաթ էմանէթի ճէլիլէսի միսթէշար մուավինի Տիւֆել էֆէնտիեէ բիւթպէյի սանիյեէ սընընքը միւթէմայիզի։

Թասթամանէի ումումի սէր էճզաճըը Թէվֆիկ էֆէնտիեէ բիւթպէյի սանիեէ սընը իլ սանիսի։

Ճէպի Հիւմանուն ճէնտաղը Միւրիւքանէ միւթէճիմէրինտէն Մէհէմմէտ Իզզէթ պէյ՝ բիւթպէյի սալիսի Թէվճիհ պէյրուլմուշտուր։

—

Ատիլէ նազընը բաշա հազրէթլէրի, տիւն մագամ ֆի Հիւմայունա ալիմէթլէ, պազը իրատաթը Շահանէնի ախզ վէ թէլագդը իյլէմիշլեր տիր։

—Խարիճիեէ միսթէշարը Արթին բաշա հազրէթլէրի՝ նամիզատընը սէպէպսիզ տիւն մագամը ալիլերինէ կէլէմէմիշլեր տիր։

—Եաֆա օվասընա սու ճէլիպի զրմընտա Ֆիլիբ Մէյհամէ էֆ. իլէ Մ. Ժիրարտէն թարաֆընտան թագալիմ օլունան լահիհալարը՝ Շուրաի տէվլէթտէ թէտգիգ պույրուլտուգտան սոնրա, պազը ճիհէթլէրինին եէնիտէն թէտգիգի իչին Նաֆաա նէզարէթինէ իեատէ իտիլտիկի իշիտիմիշ տիր։

—Սէլանիքտէ Քիւչիւք - Գարապուրուն իսթիհքիամարընընն ֆէնէնէ մուվաֆրդ սուրէթտէ եէնիտէն ինշաաթընա պաշլանմըշ տըր։

—Սէլանիքտէն Մանասթըրա գատար պիր շըմէնտըֆէր ինշասը իմթիհազընը իսթիհսալ իթմիշ օլան Մ. Ալֆրէտ Դաուլլա՝ պունուն իչին իթասը իճապ իտէն քէֆալէթ մուգապիլինտէ Գրէտի Ժէնէրալ Օթօման պանգասընա 22 պին ըսթէրլին լիրալըգ Ռումէլի տեմիր եոլլարը թահվիլաթը թէվտի իթմիշ տիր։

Պունուն իւզերինէ իմթիհազ ֆէրմանը ալինանը էվվէլքի կիւն մագամը ճէլիլ Սաատաէթտէն Նաֆաա նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ, վէ միւթէգաբալն շարթնամէ իլէ մուգավէլէնամէ՝ Նաֆաա Նազընը բաշա հազրէթլէրի իլէ միւշարիլէյհ թարաֆընտան իմզա վէ թէսլիմ գըլընըգտան սոնրա, ֆէրմանը մէզքիւր սահիպի իմթիհազա թէսլիմ օլունմուշ տուր։

—Մ. Դաուլլանը՝ Հայտար-բաշատան Իսկիւտարա գատար պիր շըմէնտֆէր ինշասընա տայիր թագալիմ իթթիկի իմթիհազ թալէպի լայիհասընտա, Հայտար-բաշա լիմանը ինշասը հագգընտա մէվճուտ օլան միւշքիլաթտան պահսլա, եօլճուլարա վէ էյնա նագլիեաթընա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Իսկիւտարընը միւնասիպ պիր մահէլլինտէ պիր խանէյէ իլէ պիր տէ ըսթա։ ան ինշասը միւթալէասը տէրմիեան գըլընմըշ տըր։

—Միւթէվէֆա Մ. Ասարէ Վալիանօնուն զէվճէսի թարաֆընտան Տէրիսաատէթ Ռում միլլէթի միւէսիսաթը խայրիեէսինէ վէ մէքթէպլէրինէ թէվզի օլունմագ իւզրէ 500 լիրա իթա օլունմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթ Իթալիա սէֆիրլիյլէ մատամասընընը՝ եաղընտա զիեարէթ իչին Մըսրրա կիտէճէքլէրի մերվի տիր։

—Պրուսա թիճարէթ մէքթէպինին իքմալը ինշասը իչին մէպալիզի լազըմէնին Նաֆաա նէզարէթի ճանիպինտէն իթասը խուսուսընա իրատէի Շահանէ չէրէֆսատը օլմուշ տուր։

—Պապը սէրասքէրիտէ պիր ֆոթոկրաֆ տաիրէսի ինշա իտիլէճէք օլուպ, պունուն իչին 40,000 ղրուշ մէսարիֆ իտիլէճէկի թախսին օլունուեօր։

—Շէհրիմիզտէ, ան պէշ կիւնտէ պիր Բրվիւ Մարիթիմ տը Գոնթանթինօբլ իսմինտէ պիր զազէթա նէշրինէ միւսաատէ օլունմուշ տուր։

—Պիւքրէշտէ պուլունան Տէրիսաատէթ Ռումանիա սէֆիրինէ վէքեալէթէ մէմուր օլան Մ. Բէթրասգո շէհրիմիզէ վասըլ օլմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթտէ պիր ֆուգարախանէ ինշասընա մէմուր օլան գոմիսիօն՝ էվվէլքի կիւն Ցակոբ բաշա հազրէթլէրինին թահթը ըրեատէթինտէ իճթիմա իթմիշ, վէ պուգոմիսիօնտա, նազընը միւշարիլէյտէն պաշգա, Նաֆաա նազընը Բա-

ԽԱՅԻՆ ՎԱԼԻՏԷ

105

պէն սիզին գալպինիզէ շիսկէ իտէրիմ։ Վէրիլէն սէօզիւ կէրի ալան պէն տէյիլիմ. գալպինիզի մահվ ու շիքէսթ իտէն պէն տէյիլիմ. վէլհասըլ, «Ալլահա ըմարլատըգ, արթըգ սիզին իլէ պիր իշիմ եօգ տուր. իմանի սիզտէն մուֆարագաթ իտիեօրում տիեէն տէ, ենէ պէն տէյիլիմ։ Պէն թէպտիլի մէսլէք իթմիմի. պու կիւնտէ, տիւնքի մէսլէքիմտէ պուլունուեօրում։ Տիւն սիզի սէվտիկիմ կիպի, պու կիւն տախի սէվիեօրում, եարընն տախի, վէ տայիմա սէվճէճէիմ... հալպուքի սիզ արթըգ պէնի սէվմէեօրսունուզ։

— Ա՛հ, բէք զալիմսինիզ վէ հագդասընընը։

— Ֆիլվագը պէնզալիմիմ, հագդասընըմ...

Մէրգում տէլիգանը պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, ազաի վիճուտիեէսի տիթրէմէքտէ, վէ պագընընտա պիր հիտտէթի միւթէսսիսիֆ միւշահէտէ օլունմագտա իտի։

Բօզ իսկ, գըմբլտանմագսընընը վէ սիւքիւթլէ տուրմուշ օլուպ, քէնտի քէտէր վէ ղզթիրապընը ունութմուշ օլտուղու հալտէ, մուճիպ օլտուղու իզթիրապ ու քէտէրի միւլահազա իթմէքտէ իտի։

Բընէ. - (Պիր տէրէճէ հիտտէթլէ.) Հիչ տէյիլ իսկ պու եօլտաքի հարէքէթինիզի իյզահ իտին։ Հաեաթընը սիզէ հասր իթմիշ օլան պիր քիմսէնէ էզիյէթ չէքտիրմէք, անը էօլտիրմէք՝ նէ իսկ, ֆագաթ նի՞չին էզիյէթ չէքտիրտիկինիզի, նի՞չին թէլէֆ իթտիկինիզի սէօյլէմէք՝ ինսանիեէթճէ տէ պիր վազիֆէ տիր։

Բօզ. - (Վէլատէթինին չայեանը թէէսսիֆ սըրրընը իգրար իթմէքլիք մահճուպլեէթինտէն էլան չէքինէրէք, վէ պու իգրարընը՝ քէնտիսինի Բընէնին նազարընտա ալչագլաթաճաղընտան գօրդարագ.) Հալիմէ

ամբեարագ պէնի իսթիճվապ իթմէեին, վէ պիզզաթ պիլմէմէքլիկի արզու իթտիկիմ պիր մատտէի անլամագ խուսուսընտա պէնի իճպար իթմէեին։

— Տիմէք՝ տէհշէթլի վէ չայեանը իքրահ վէ նէֆրէթ պիր շէյ տիր քի, իգրար ու իթիրաֆընընն միւլահազասը պիլէ սիզի ար ու հիճապ իչինտէ պրագըեօր։

— Էվվէթ, տէհշէթլի վէ չայեանը իքրահ ու նէֆրէթ շէյ տիր։

Կէնճ գըզ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, ագլը պաշընտան կիթմէքտէ օլտուղունու հիսս իտիեօրտու։ Նաֆէհան Ըընէ, ֆիքրի աեբլարագ, էլլէրինի սըգաբընը, վէ կէօզլէրի հատտէն զիեատէ բարլատընը հալտէ,

— Անլատըմ... անլատըմ... տէտի։

Մէրգումուն թէլէֆֆիւզինտէ օլ տէրէճէ հիտտէթ վէ թահգիր հալի վար իտի քի, Բօզ պաշընը գալտըրըպ, վէ եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի մէրգումա աթֆ իտիպ,

— Նէ՞ անլատընըզ, տէյի սիւալ իթտի։

— Անլատըզըմ չու տուր քի, զէվճէմ օլմագ իսթէմէմէքլիկինիզ՝ պիրա ար ու հիճապ պանա եալան սէօյլէմիշ օլտուղունուզ իչին տիր։ Սիզին պանա մուհապէթինիզ եօգ տուր, վէ ասլա օլմամըշ տըր... Սիզ՝ պիր տիկէր քիմսէնի սէվիեօրսունուզ։

Բօզ. - (Շաշըրարագ.) Պէ՞ն մի... պէ՞ն մի...

— Էվվէթ սիզ. եօգսա պիր քէրրէ պէնի գապուլ իթտիքտէն սոնրա, ըէտտա իթմէէ նէ՞ սէպէպինիզ վար տըր։ Շիմտի խանթըրմա կէլիեօր... շիմտի հէր շէյի խանթըրլաեօրում։

Օլ էսնատէ մէրգում տէլիգանը՝ ղազանաք պիր հայէ կէլէրէք, իղիալ իտիլմիշ օլմասընտան տօլանը քէնտիսինի ճէզալանտըրմագ իսթէրճէսինէ եումրուգլարընը վուրատու, վէ Բօզ՝ մէրգումուն ֆիքրինի անլաեամամեարագ,

— Նէյի խանթըրլաեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի։

— Բօզիէ չիֆթլիկինտէքի տուզաղը... Վէրօնիքին սանթէ թէլէկրաֆընը... սիզի գաշըրմագլըգ թէչէպպիւսիւնիւ... Սիզի օլ վագթ մազլում զանն իտիեօրտում, լաքին սիզ անընն իլէ չէրիք իմիշսինիզ... Սէօյլէտիքլէրինիզ հէր եալան իմէշ, եալան... պէնիմ պիր բաքիպիմ օլտուղունու, վէ սիզին օ բաքիպի պանա թէրճիհ իթտիկինիզի չիմտի տէրք իտիեօրում։

— Սիզի թէրճիհ իտիլէն պիր բաքիպինի՞զմի վար տըր, տէյի կէնճ գըզ թէչքարլատը, վէ այնի վագըտա Ըընէնին ֆիքրինի անլաեարագ, հիտտէթլէ բէֆը սէտա իյլէտի։

Տիկէր թարաֆտան տօգթօր Լօրպագընը օղու,

— Եանըմատըզըմը կէօրիւեօրսունուզ... Պու նիտանընզ՝ իգրար տիմէք տիր. սիզ՝ օ ատէմի սէվիեօրսունուզ, տէտի։

— Օ՛հ, Բը՛նէ, Բը՛նէ։

— Հէմ նէ՞ ատէմ... համիյեէթսի՛զ, հայսիեէթսի՛զ, ագլըսը՛զ, ալէմէ մասխարա օլան պիր ալչա՛գ... իշթէ, պէնի, էօյլէ պիր քիմսէեէ ֆէտտա իտիեօրսունուզ։

Կէնճ գըզ. - (Զայ ագըլ պիր հալ իլէ.) Սէրժ Գուրավիէ ֆտէ՞ն մի պահս իթմէք իսթէեօրսունուզ։

— Էվվէթ, էվվէթ, սէվկիւլիւնիւզ օլան օ ա՛ֆմագտան պահս իտիեօրում։

— Ա՛հ, Բը՛նէ, Բը՛նէ, Ալլահ աշգընա օլսուն, չու

յիֆ բաշա, գօմիսիօնը ալիի աւքէրի ազասընտան ֆերիգ Թէվֆիգ բաշա հազարաթըյլա, որը Եոկար վինօըն, Ազարեան Օրիատակէս վէ Ունճեան Օրիգ էֆէնտիլէր հազարաթը, Շէհիր էմանէթի մ. ճ.յիսի ազասընտան Քեամիլ էֆ. Պասմաճըզատէ Ֆէրիտ պէյ, Մ. Պայքէր, Մ. Թուպինի, վէ Մ. Մավրօգօրտաթօ հազըր պուլունմուշլար տըր։

Իշպու իճթիմաատէ, ֆուգարախանէ Թէեսիսի էմրինի հավի օլան իրատէի Շահանէ գըրաաթ խոլիւպ, պու խուսուս իչին իթթիխազ օլունաճագ թէտապիր հագգընտա պիր միւտաէլէ իճրաի միւզաքէրէտէն սօնրա, մէճլիս կէլէճէք սալը կիւնիւ թէքրար Թօբլանմագ ուզրէ տաղըլմըշ տըր։

Սապահըն պէեանընա կէօրէ, պու խուսուս իչին 40,000 լիրա սարֆընա լիւզում կէօրիւլմէքտէ օլուպ, մէպլաղը մէզգիւրուն Թէտարիքի իչին պիր գարարը գաթի իթթիխազ իթմէք ուզրէ, գօմիսիօն ազասընտան պիր իքի զաթըն պիր էնճիւմէնի մախսուս սուրէթինտէ Թէաթիի արա իյլէմէլէրի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Սուրէթի վէֆաթը մալիւմ օլան Իզզէթ պէյին Թէլէֆինտէ միւթթէհիմ օլտուգլարը՝ հէյէթի իթհամիյեէնին Ցէրխաատէթ մուտաիի ումումիլիկինէ Թագտիմ իթտիկի պիր գըրմա իթհամնամէտէն անլաշըլան Մուսթաֆա(?), Մույսին, Սաալէտտին վէ Հէրքէս Սիւլէյմանըն մուհաքէմէսինէ եագընտա Մահքէմէի ճինաեէթտէ պաշլանաճագ տըր։

—Ալմանիա սէֆարէթի մաէթինէ մէմուր Լօրէյ վաբօրու Թայֆէսինտէն պիր նէֆէրի պիր գաչ կիւնտէն պէրու զայի օլմուշ տուր։

—Ֆօնեա վիլաեէթի տախիլինտէ Ագ-չէհիր գազասընտա հօկտ. 2 տէ, չարշը իչինտէ հարիգ պուհուր իտիպ, 192 տիւքքեան եանմըշ վէ 20 տիւքքեան եըգտըրըլմըշ տըր։

Խասարաթը վագըա պիր միլիօն ղրուշ Թախմին իտիլիեօր։

—Ցիւն Բիրէճ գաբուսու էօնիւնտէ տէնիզտէ պիր ինսան նաշը պուլունմուշ, լէ պիր Ինկիլիզ սէֆինէսի աթէշճիսի օլուպ, տէնիզէ տիւշէրէք պօղուլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

—Եվվէլքի կիճէ Գասըմ-բաշատա սիկարթալը պիր լամպաճը տիւքքեանընտան աթէշ պուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր տիւքքեան միւհթէրիգ օլմուշ տուր։

ԳՕԼԷՐԱ

Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ աքշամընտան իրթէսի կիւնիւ աքշամընա գատար Հալէպտէ գօլէրատան 6, Համատա 61, Անթաքիատա 32, վէ Մարաշտա 1 քիշի գօլէրատան վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

ԽՈՒԼԱՍԱ

—

Մալէյնի հիւմաեուն տիւչ Թալիսի օլուպ, ճիւմլէճէ մալիւմ օլան Կրիկոր Զամի էֆէնտի տիւքքեանընը Պէյօղլունտա Թընէլ մէյտանընտա Մաեէր մագազասընըն գարշըսընտա 2 նիւմրօլու խանէեէ նագլ իտէրէք, պու Փըրսաթ իլէ մէզգիւր տիւքքեանընա տիւչ Թէչպալէթինէ միւթէալլիգ Էվրօբաքեարի օլարագ էն ճէտիտ ալէաթ վէ էտէվաթ վէ մուալիճաթ ճէլպ իթմիշ օլտուղունտան, աղըրեան տիւշլէրին սէրիան վէ քեամիլէն միւտաավաթը, վէ կէրէք տիւշլէրին վէ կէրէք տիւշ քէօքլէրինին պիր կէօնա աղըը հիսս օլունմագսըզըն քէօքիւնտէն ինըաճը, վէ պօշ տիւշլէրին ալթուն վէ եա ագ ալթուն վէ եա սայիր մաատէնիեաթ իլէ իմլասը, վէ խաֆիֆիլիկիլէ պէրապէր տաեանըգլըղը, վէ Թապիի տիւշլէրէ պէնզէմէսի ճիհէթիլէ, Էվրօբաճա չէօհրէթ գազանմըշ վէ էն միւքէմմէլ ատտ օլունմագտա պուլունմուշ օլան գաուչու նամ լաստիքտէն վէ եա ալթունտան օլարագ էն ճէտիտ ուսուլ ուզրէ ըէգալէթ օլունամաեաճագ տէրէճէտէ ալէա տիւչ իմալի, վէ զարարսըզ իլաճլար իլէ տիւչ Թաթհիրի զըմնընտա տիւքքեանընա կէլէճէք օլան զէվաթըն քեաֆֆէսի սիւրաթ իլէ վէ քեամիլէն նայիլի միւրատ օլաճագլարը վէ Թալիպլի միւմաիլէյհ հէր կիւն սապահլաեըն ալաֆրանկա սաաթ 8 տէն իթիպարէն էօյլէտէն 9 սաաթ սօնրաեա գատար վիզիթա գապուլ իթտիկի՝ քէսիր ուլմիգտար միւշթէրիլէրինէ իլան օլունուր։

ՄՈՒՀԱՔԻՄԷ

—

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒ ՊԱՇ ԲԱՀԻՊԻ ՍՈՒՔԻԱՍ ԷՖԷՆՏԻԷԼ ԹԷՇՀԻՐԻ ՍԻԼԱՀ ԻՏԷՆ ՃԷՄԻՅԵԷԹԻ ՖԷՍԱՏԻԷ ԷՐՊԱՊԸՆԸՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷԼԷՐԻ

(1909 Նիսանտան տէվամ)

Միւթէագըպէն Նշան վէ Համբարձում վէ Ցովակիմին վէքիլի Համտի պէյ՝ միւտաֆաանա պաշլամըշ տըր։

Միւտաֆաասընտա մէմուր Թայեինի իխթիքիմ միւթթէհիմէր՝ Նշան վէ Համբարձում վէ Ցովակիմ տիր. պունլարտան Նշան հագգընտա սէրտ օլունան սէպէպի թէօհմէթ՝ քէնտիսինին Սուքիաս էֆէնտիւէ Թէշհիրի սիլահ իթմիշ օլան միւթթէհիմ Ցակոբը՝ Մաճարտա սաքին Տիգրանըն խանէսինէ կէօնտէրիպ, Համբարձումիա պէրապէր Թէվասիւթ իյլէտիկինի մէրգում Ցակոբուն խապէր վէրմէսինտէն իպարէթ տիր։

Նշան՝ էօնճէ մուհաքէմէտէ միւթթէհիմլէրտէն «Ֆիլիպպոս պանա կէլտի, հէմշէհրիլէրիմտէն Ցակոբըն էլինտէ գազաեն բէմօյվէր բաթլատը, ֆագաթ քիմսէեէ տօգունմատը իսէ տէ, քէնտիսինտէն տավա իտիեօրլար, պու Ցակոբու սագլա տէօտիկինտէ, իպթիտա մուվաֆֆագաթ իթմէտիմ. սօնրա 10 մէճիտիեէ վաատ իյլէտի. ագշամ ուզէրի Ֆիլիպպոս Ցակոբու Վարգան իլէ պանա կէօնտէրտի, պէն տէ Համբարձումա Թէրֆիգ իտէրէք Տիգրանըն խանէսինէ կէօնտէրտիմ, քէլիմաթըյլա Ցակոբու Տիգրանըն էվինէ կէօնտէրտիկինի պէեան իյլէտի, ֆագաթ պու իգրարտան Ցակոբուն խատասը օլունտուղու մագսատլէ Սուքիաս էֆէնտիեէ սիլահ աթտըղընը վէ քէնտիսինին պու իքի սուրէթլէ միւճրիմ վէ էրպապը ֆէսատտան օլտուղունու պիլէրէք, հիւքիւմէթին Թաագիպաթընտան գօրգմուշ օլտուղունու Թայեին իթմէզ, չիւնքի մաճարաեա էվվէլճէ վուգուֆը օլտուղունու կէօսթէրիր պիր տէլիլ եօգ տուր։

Պու պապտաքի մալիւմաթը՝ եալընըզ գազա նօգթասընա միւնհասըր գալըեօր քի, հարէքէթի՝ ինսանիեէթ նօգթասընտան մաազուր ալը. ալէլխուսուս քի պիզզաթ քէնտի էլի իլէ կէօթիւրմէմիշ, Թէսատիւֆ իյլէտիկի Համբարձումա Թէրֆիգ իտէրէք կէօնտէրմիշ տիր։

Զապթիեէ նէզարէթի ալիեէսինտէ Թօփլանմըշ չիմտի մահքէմէյէ կէօնտէրիլէն գաւմէճի Նազարէթ վէ տիւլկէր Սէրովբէ հագգլարընտաքի Թահգըգաթը էվվէլճէ վարագաըը՝ էսպապը սիւպութիեէտէն մաատուտ օլամազ։ Գանունըն պախչ իյլէտիկի սէլահիյեէթէ մէպնի, եէմինսիզ իսթինտապ իտիլէն մէրգում Նազարէթ վէ Սէրովբէտէն Նազարէթ՝ արգատաշը Սէրովբէնին քէնտիսինի Թալ սիմէ կէօթիւրէրէք, օրատա պուլունտուլարը միւվէքքիլիմ Նշանըն քէնտիլէրինէ «սիզի ասքէրէ եազաճաղըմ, սիլահ վէրէճէկիմ, Մելքոն էֆէնտիյի վուրաճագսընըզ» տէտիկինի պէեան իտիեօր, վէ Նշանը կէօսթէրիեօր իսէ տէ, միւվէքքիլիմ Նշան՝ պու ճիհէթի քիւլլիէն ինքեար իտիեօր։ Նազարէթ՝ քէնտիսի տախի մայնունէն տէրտէսթ վէ Թէվգիֆ իտիլտիկինտէն, իշտէ տէֆը մէսուլիեէթ չախպէսի պուլունմագլա պէրապէր, իֆատամը՝ եէմինէ միւսթէնէտ վէ չահիտ սըֆաթընը հաիզ օլմատըղընտան, իֆատէսի տայիրէի Թագտիրէ խարիճ խալմագ իթիգասընտաեըմ։ Գանուն րէֆիգի Սէրովբէ տախի՝ արգատաշը Նազարէթին տավէթի ուզէրինէ Պէշիքթաշա վէ օրատան Թագսիմէ կէտէրէք, րէֆիգինին Թանըտըղը միւվէքքիլիմ Նշան՝ քէնտիսինէ պիր իշ պուլաճաղընը պատէլ պէեան, րէֆիգի Նազարէթին հիքեայէ իյլէտիկի Թէքլիֆաթը Նշանըն սէօյլէտիկինի պու տախի պէեան իտիեօր իսէ տէ, Նշան Նազարէթ միսիլլու պունու տախի Թանըմատըղընը պիլպէեան ինքեար իտիեօր։ Պունտան մաատա պիրիսի՝ Նշանը Պէշիքթաշտա Թէսատիւֆ Թագսիմէ պէրապէր կիթտիկինի, վէ տիկէրի Թագսիմտէ պուլուտուգլարընը պէեան իթմիշ, վէ եէկտիկէ-

---

իթիգատտան ֆէրաղաթ իտին... պու եօլտա զաննընըզ՝ պէնիմ իչին պիր հագարէթ տիր։

Բընէ ճէվապ վէրմէեիպ, պիր գօլթուգլու խսկէմլէյէտէ օթուրտու, վէ պիր ագ էվվէլ Բօզուն եաբտըղը կիպի, իքի էլլէրիյլէ եիւզիւնիւ կիզլէտի, վէ էլլէրինի Թութմագ իսթէեէն մէզպուրէեէ մուխալիֆէթ իթտի։

Բօզ, պու արա, մէյեուս պիր սուրէթտէ, չէօյլէ սէօյլէտի.

—Սիւքիւթ ուզրէ տուրուեօրսունուզ... տիմէք պիր ազ էվվէլքի սէօզլէրիմիզ սաքիտէն քէնտի էֆքեար ու միւլահազանըզ իտի։ Բը՛նէ, կէօզլէրինիզի եօգարը գալտըրըն... եիւզիւմէ գարշը նազար իտին. ըզպաըըմ սօլուգ գան իլէ պէօյլէ պիր ազիմ եօլսուզ հարէքէթլէ պէնի իթհամ իտէպիլի՞րմիսինիզ։ —Սիզտէն սէվիլմէ՛ք, վէ սիզի սէվմէմէ՛ք... եալան սէօյլէմէք վէ իխեանէթ իթմէք... պունլար հիչ գապի՞լ մի տիր... Ա՛հ, տիմէք սիզ պէնի Թանըմըր իտիեօրսունուզ,

Բընէ, պիլա սէպէպ վուգու պուլան հիտտէթ ու ղազապտան սօնրա տախմա վագը օլտուղու ուզրէ, Ճուվվէթսիզ վէ Թագաթսըզ գալըպ, եավաշ պիր սէտա իլէ,

—Նէ՞ պիլէեիմ... էկէր սէօյլէպ օ տէյիլ իսէ, եա նէ՞ տիր, տէյի պէեան իյլէտի։

Բօզ՝ պաշընը եօգարը գալտըրտը։ Եիւզիւ ֆէվգէլատէ գըզարմըշ օլտուղու, վէ եիւրէկինին չարբմասընը Թէսկին իչին, էլինի օ ճիհէթէ վազ իթմիշ պուլունտուղու հալտէ, գաթի պիր սէտա,

—Նէ օլտուղունու չիմտի սիզէ սէօյլէեէճէկիմ, տէտի։

—Էվվէթ, էվվէթ, սէօյլէեին. բէճա իտէրիմ, հէր չէյի պանա սէօյլէեին։

—Բընէ, սիզի սէվէրիմ... հաթթա էկէր նիհաեէթսիզ աշգ ու մուհապպէթտէ տէրէճէլէր պուլունմագտա իսէ, օ տէրէճէլէրին էն եիւքսէկինտէ սիզի տախմա սէվմէքտէեիմ. Սիզտէն զայրի քիմսէեի սէվմէմիշիմ տիր, վէ պունտան պէօյլէ տէ սէվմէեէճէյիմ... Թասվիրինիզ գալպիմտէ մէվճուտ օլարագ եաշաեաճաղըմ, վէ տօտագլարըմըն ուզէրինտէ իսմինիզի պուլունտուրարագ Թէրքի հաեաթ իյլէեէճէյիմ... Պու ալէմտէ պէնիմ իչին սիզտէն զայրի քիմսէ եօգ տուր... Պէնիմ իչին, սիզին օլմագըըզ՝ էն ազիմ սաատէթ ու իգպալ արզուսու տուր։ Պու ճիհէթ իլէ իսմինիզի գապուլ իտէմէմ։

—Պէնի սէվիեօրսունուզ վէ իսմիմի գապուլ իտէմէեօրսունուզ... նի՞չին... պունուն մանէսը նէ՞ տիր։

Բօզ՝ սէսինի եավաշլաթտըգ.— Չիմտի սիզին վէ իկըրուպէ ումումուն նազարընտա պէնի տիւշարը ու հիճապ գըլմագտա օլան պիր իգրար ու իթիրաֆտան չէքինտիրիլմէտէն տօլայը պանա աֆվ իտին։

«Բընէ, պէնիմ իսմիմ Բօզ Մաաու տէյիլ տիր։

«Ժան Մաաու՝ զաննըմ վէճհիլէ պապամ տէյիլ օլմաեըպ, էօյլէ վալիտէմ իտի։

«Վալիտէմ եօգ տուր... իսմիմ տախի եօգ տուր։ Պէն պուլունմուշ սահիպսիզ պիր գըզըմ. մահզա մէրհամէթէն պիւեիւթիւլմիւշիւմ տիր։

Բընէ՝ օլ անտէ տէկին ֆէվգէլատէ Թէաճճիւպ իչինտէ իքէն, մէզգիւր իֆատէեի իշիթտիկինտէ, ազիմ պիր եիւք սայքի ուզէրինտէն ալընմըշ օլտու, վէ կէնճ գըզ շու սուրէթտէ քէլամընա տէվամ իյլէտի.

—Էվվէթ, էվվէթ, պէն՝ պուլունմուշ սահիպսիզ պիր գըզըմ... իմտի զէվճէնիզ օլմամըղըմը վէ օլամաեաճաղըմը չիմտի անլատըրսընըզ։ — Վէլատէթիմտէ պօզուլմագ պիր լէքէ մէվճուտ տուր։ Պէնիմ իչին հէր չէյ պիթմիշ օլտուղունու, վէ պէնիմ իչին, սիզտէն, վէ տայիմա միննէթտար վէ միւթէշէքքիւր օլաճագ տէրէճէսինտէ հագգըմտա իպրազ մուհապպէթի խայըրխահանէ իթմիշ օլանլարտան մուֆարագաթ իթմէքտէն պաշգա չարէ եօգ տուր։

Մէրգումէ պու սէօզլէրի իրատ իթտիքտէն սօնրա հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը։

Բընէ՝ մէրգումէեի տէրտաղուշ իտէրէք,

—Բօ՛զ... Բօ՛զ.. սէվկիլիմ, պու սուրէթլէ աղլամաեըն... սիզին մէյեուսիեէթինիզ՝ գալպիմի մահվ իտիեօր, տէտի։

—Էկէր պէն աղլամասամ, պէնիմ եէրիմէ քի՞մ աղլաեաճագ տըր։

—Ազիզէմ, բէտէրիմ Թարաֆընտան Թասմիմ իտիլէն վէ սիզին Թարաֆընըզտան տախի քէմալը մէմնունիյեէթլէ գապուլ իտիլմիշ օլան իզտիվաճը բէտա իթմէքլիկինիզին եէկեանէ սէպէպի պու՞ մու տուր։

—Էվվէթ, եալընըզ պու տուր։

—Ֆագաթ պու աթէթա էսէրի ճիննէթ տիր։

—Թէէսսիւֆ իտէրիմքի էսէրը ճիննէթ տէյիլ տիր։ Ցիւն՝ քէնտիմի, Ժան Մաաու նամ նամուսլու վէ ազիզէ պիր գատընըն մէշրու գըզը զանն իտիեօրտում, տիւն՝ հիչ պիր չէյտէն վէ հիչ պիր չախսըտան [illegible] հիճապըմ օլմաեարագ, գարշընըզտա անըմ աչըգ տուրապիլիեօրտում, լաքին պու կիւն օ հալտէ պուլունամամ։

բինին իֆատէլէբինատ թէնադուս կէօբիւլմիւշ օլմաղլէ, պունուն իֆատէսի տախի տավայը թէէյեիտ իտէր ահվալտէն տէյիլ տիր։

(ՏԷՎ-Դ)

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Գալաթա 18 հոկտ.

Գ. ումումի 17 գաբ. գ. ք.	19 30
Գ. հոկտ. 18 աշբլտուպլը գ. ք.	19 28
Իւնիֆիէ գաբ.	գ. ք. —
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	41 00
« B. Բ.	22 30
« C. Գ.	19 28
Բումէլի չըմէնտէֆէրի	78 62
Ագչէ ֆայիզի	08 0)
Բաբոր	60 00
Հէվալէսիզ	65 00

ԳԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9 23
Սթանպոլ պանգասը	06 35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	05 00
Թրամվայ	05 25
Սօսիէթէ Օթթոման պանգասը	4 34

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Ղր.	Բր.
Պէեազ Մէճիտիեէ ֆարգը	107	32
Մէթալիք »	100	00
Պէշլիք »	1·2	30
Սլիմբլուգ »	102	30
Ինկիլիզ լիրասը	109	3
Ֆրանսզ ալթունու	86	36
Բօլ	91	30
Գրէմից ալթունու	51	15
Գարպօն գայմէսի	07	45
Թահվիլաթը Օսմանի	79	36
Թահվիլաթը Օսմանի	79	26

ՍԱՀԻԹԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹՈ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ՄԱԹՊԱԱՅԻ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Մաթպաամբզտա, էլսինէյի միւխթէլիֆէ իլէ, եանի էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրանսզճա վէ Բուլճա ղազէթա, քիթապ, բիսալէ, տիւեիւն վէ ճէնազէ պիլէթլէրի, դարթ տր վիզիթ, հէր նէվ իլանաթ քեազրտլարը վէ սայիրէ դաեէթ թէմիզ, վէ միւշթէրիլէրի խօշնուտ իտէճէք սուրէթտէ միւթէտիլ վէ էմնալինէ նիսպէթլէ էհվալէն ֆիեաթլէ թապ օլունմադտա օլտուղու, վէ թաշրայարտան մէդքիւր լիսանլարտա մաթպաամբզա տօղրուտան տօղրու եախօտ պէվաբթա վուգուֆ պուլաճագ սիբարբշաթէն ադ պիր միւտտէթ զարֆընտա վէ քէզալիք էհվէնիյեէթլէ լիճրա խտիլիպ մահէլլէրինէ թէսլիմ իտիլէճէկի, վէ պու եօլտա սիբարբշաթ իչին, բուխսաթը ըէսմիեսի իսթիհսալ իտիլմէսի լազըմ կէլէնլէրին իսթիհսալը բուխսաթ խուսուսընին տախի մաթպաամբզ թալաֆընտան տէրէօհտէ օլունաճաղը, մալիւմի ամմէ պույրուլմագ իւզրէ, խասսէթէն իլան օլունուր։

1890 Յունիս 113 տեսակ պէտ իլէ, եէնի էմրէ տէկիլա

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222

Պէհէր Սալը. Թէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Ագչամ	
Տէտէ-ագաճ	Հարէքէթ	12	20
Ֆէրրէ	»	1	29
Պիտիկլի	»	2	33
Սուֆլի	»	3	31
Տիմէթ օղա	»	4	36
Գուլէնի-Պուրկազ	»	5	19
Ուբլի	»	5	46
Էտիրնէ	Վիսուլ	6	40
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221

Պէհէր Բազար իրթէսի, Չարշէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	8	00
Ուբլի	»	8	55
Գուլէնի-Պուրկազ	»	9	40
Տիմէթ օղա	»	10	15
Սուֆլի	»	11	20
Պիտիկլի	»	12	21
Ֆէրրէ	»	1	70
Տէտէ-ագաճ	Վիսուլ	2	22
		Ագչամ	

ԷՏԻՐՆԷ—ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322

Պէհէր բազար, սալը վէ ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

Իշպու գաթար պաշլրճա խաթթն ախիտէքի գաթարլարընա միւսաատիք տրր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
Սօֆիա-Պէլօվատան	Դուվասլ. Սալը	Սապահ 7	55
	Ճումաա		
Սարամպէ յտէն	Մուվասլ Բազար	7	51
Տէրիս. Էտիրնէտ էն	Մուվասլ	Սապահ	
Թըրնօվա Սէմէնլի	Հարէքէթ	3	24
Գարա-բունար	»	9	08
Բանէ-մահալլէսի	»	10	14
Եէնի-Զաղրա	»	11	23
Չիլիվօ-Քէրմանլը	»	12	21
Եանպօլու	Վիսուլ	1	10
		Ագչամ	
Պուրկաս	»	6	30
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321

Պէհէր Բազար իր, Չարշէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Պուրկաս	Հարէքէթ	6	05
Եանպօլու	»	11	10
Չիլիվօ-Քէրմանլը	»	12	11
Եէնի Զաղրա	»	1	12
Բանէ մահալլէսի	»	2	16
Գարա-բունար	»	3	10
Թըրնօվա-Սէմէնլի	Վիսուլ	3	50
		Ագչամ	
Իշպու գաթար պաշլրճա խաթթն գաթարլարընա միւսաատ ըվէ տրր։	Հարքէթ Չարշէնպ.	Ագչամ	
Պէլօվա Սօֆիաեա	Ճումաա իր	4	
Սարըմպէյէ	Բազարիր		52
Էտիրնէ-Տէրիստէ.է		8	—

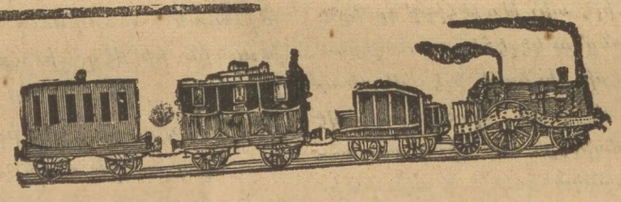

Տէրսաատէթ իլէ Քիւչիւք—Զէքմէճէ արասընտա եօլտուր թարիֆաը, 1890 Հոկտեմբեր 1 տէն իբթիբարէն

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																							
	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Էօղ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ.	Ա.գչ		
Սթանպօլ	6 30	7 00	7 30	7 50	8 30	9 00	9 30	10 00	10 30	11 00	11 30	12 00	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	6 00	6 30		
Գում-գաբու	6 39	7 09	7 39	8 03	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 10	5 40	6 09	6 40		
Եէնի-գաբու	6 43	7 10	7 43	—	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 14	5 44	6 13	6 44		
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	—	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 50	6 19	6 50		
Եէտի գուլէ	6 54	7 23	8 01	8 22	8 54	9 21	9 54	10 25	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 23	4 25	4 54	5 26	5 56	6 24	6 56		
Մագրի-քէյ	7 09	7 33	8 12	8 39	9 06	Վիսուլ	10 05	10 35	11 06	Վիսուլ	12 06	Վիսուլ	2 06	Վիսուլ	3 05	3 36	4 35	5 06	5 39	6 09	6 35	7 09		
Ա.յ-Սթէֆանոս	7 18	Վիսուլ	8 21	8 52	9 15	—	Վիսուլ	Վիսուլ	11 15	—	12 17	—	2 15	—	Վիսուլ	3 45	Վիսուլ	5 15	5 48	6 19		7 18		
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	Վիս.	—	Վիս.	9 02	Վիս.	—	—	—	Վիսուլ	—	12 25		Վիս.	—	—	Վիս.	—	Վիս.	Վիսուլ	6 27		—		

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	51	49
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																							
	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Սապ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	Ա.գչ	
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 20	—	—	—	—	—	—	—	—	7 06		
Ա.յ-Սթէֆանոս	6 30	7 00	—	8 00	8 30	—	9 30	—	—	—	11 30	—	1 30	—	2 30	—	4 00	—	5 30	6 00	—	7 18		
Մագրի-քէյ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	—	9 40	10 10	10 40	—	11 40	—	1 40	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 40	7 4		
Եէտի-գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 53	3 24	4 23	4 53	5 54	6 23	6 53	7 57		
Սամաթիա	6 56	7 26	—	8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 58	6 27	6 57	—		
Եէնի-գաբու	7 02	7 32	—	8 32	9 02	9 34	10 03	10 34	11 03	11 34	12 03	1 34	2 03	2 34	3 03	3 34	4 34	5 03	6 04	6 33	7 3	8 6		
Գում-գաբու	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	11 38	12 08	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 08	8 15		
Սթանպօլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 16			

ՎԻՍՈՒԼ

Հաճմի քիւչիւք էշեա պիլա խթիսնա հէր գաթարտա դապուլ օլունուր։ — Հաճմի պիւեիւք էշեանա կէլինճէ, պունլար անճագ Տէրիսաատէթ իլէ Մագրի-քէյ արասընտա քեալին մէվգիլէր արասընտա ամէտչիւտ իտէն թրէնլէր իլէ նագլ վէ իրսալ օլունապիլէճէք տիր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԽՏԻՐԻԵԷԹԻ